

ΛΥΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΡΙΝΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 111

A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 99

A3. α. Λ β. Λ γ. Σ δ. Σ ε. Σ

ΘΕΜΑ Β

B1. $f(1)=1\ln 1+2-3=-1<0$

$f(e)=e\ln e+2e-3=3e-3>0$, άρα $f(1)f(e)<0$ και η f είναι συνεχής στο $[1,e]$ ως πράξεις συνεχών συναρτήσεων, οπότε από Θ. Bolzano υπάρχει μια τουλάχιστον ρίζα της $f(x)=0$ στο $(1,e)$

B2. Για κάθε $x_1, x_2 \in [1, +\infty)$ με $x_1 < x_2$ έχουμε $\ln x_1 < \ln x_2$ και $x_1 < x_2$ οπότε $x_1 \ln x_1 < x_2 \ln x_2$ και $2x_1 - 3 < 2x_2 - 3$.

Προσθέτοντας κατά μέλη έχουμε $f(x_1) < f(x_2)$ οπότε f γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$

$f(A) = [f(1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)] = [-1, +\infty)$ αφού $\lim_{x \rightarrow +\infty} \ln x = +\infty$ οπότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$

B3. Η f είναι συνεχής στο $A = [1, +\infty)$, το $2023 \in f(A) = [-1, +\infty)$ και f γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$ οπότε η εξίσωση $f(x) = 2023$ έχει μοναδική ρίζα στο $[1, +\infty)$

B4. η $(\epsilon) : y = 4x - e - 3$ εφάπτεται στην γραφική παράσταση της f αν και μόνο αν υπάρχει $x_0 \in [1, +\infty)$ ώστε να ισχύουν

$$\begin{cases} f'(x_0) = 4 \\ f(x_0) = 4x_0 - e - 3 \end{cases}$$

$$f'(x) = \ln x + 3$$

$$f'(x_0) = 4 \Leftrightarrow \ln x_0 + 3 = 4 \Leftrightarrow \ln x_0 = 1 = \ln e \Leftrightarrow x_0 = e$$

$$f(e) = 4e - e - 3 \Leftrightarrow e\ln e + 2e - 3 = 3e - 3 \Leftrightarrow e + 2e - 3 = 3e - 3 \Leftrightarrow 3e - 3 = 3e - 3$$

άρα η $(\epsilon) : y = 4x - e - 3$ εφάπτεται στην C_f .

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Έχουμε ότι: $f^2(x) - 1 = -2xf(x) \Leftrightarrow f^2(x) + 2xf(x) + x^2 = 1 + x^2 \Leftrightarrow (f(x) + x)^2 = x^2 + 1$ (1)

Θέτουμε $g(x) = f(x) + x$, με $x \in \mathbb{R}$, οπότε: $(g(x))^2 = x^2 + 1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (2)

Έχουμε: $g(x) = 0 \Leftrightarrow (g(x))^2 = 0 \Leftrightarrow x^2 + 1 = 0$, αδύνατο.

Άρα, $g(x) \neq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και συνεχής στο \mathbb{R} . Οπότε, η γδιατηρεί πρόσημο στο \mathbb{R} και επειδή $g(0) = f(0) = 1 > 0$ ισχύει ότι: $g(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Οπότε, $\sqrt{g^2(x)} = \sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow |g(x)| = \sqrt{x^2 + 1} \stackrel{g(x) > 0}{\Leftrightarrow} g(x) = \sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow f(x) + x = \sqrt{x^2 + 1} \Leftrightarrow f(x) = \sqrt{x^2 + 1} - x$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Γ2. Έχουμε ότι: $\sqrt{x^2 + 1} > \sqrt{x^2} \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + 1} > |x| \geq x$

Άρα, $\sqrt{x^2 + 1} - x > 0 \Leftrightarrow f(x) > 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Γ3. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι:

$$f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x^2+1}} 2x - 1 = \frac{x}{\sqrt{x^2+1}} - 1 = \frac{x - \sqrt{x^2+1}}{\sqrt{x^2+1}} = \frac{-f(x)}{\sqrt{x^2+1}} \Leftrightarrow \frac{f'(x)}{f(x)} = -\frac{1}{\sqrt{x^2+1}}$$

$$f''(x) = \frac{\sqrt{x^2+1} - x \cdot \frac{x}{\sqrt{x^2+1}}}{x^2+1} = \frac{x^2+1-x^2}{(x^2+1)\sqrt{x^2+1}} = \frac{1}{(x^2+1)\sqrt{x^2+1}}$$

Οπότε, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε ότι:

$$(x^2+1)f'(x) + \frac{f'(x)}{f(x)} = (x^2+1) \frac{1}{(x^2+1)\sqrt{x^2+1}} - \frac{1}{\sqrt{x^2+1}} = \frac{1}{\sqrt{x^2+1}} - \frac{1}{\sqrt{x^2+1}} = 0.$$

Γ4. Θέτουμε $u = f(x) = \sqrt{x^2 + 1} - x$.

$$u_0 = \lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2 + 1} - x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(\sqrt{x^2+1} - x)(\sqrt{x^2+1} + x)}{(\sqrt{x^2+1} + x)} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2+1-x^2}{\sqrt{x^2+1} + x} =$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{|x|\sqrt{1+\frac{1}{x^2}} + x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x\sqrt{1+\frac{1}{x^2}} + x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1+\frac{1}{x^2}} + 1} = 0 \cdot \frac{1}{2} = 0.$$

Άρα, $\lim_{x \rightarrow +\infty} \eta\mu(f(x)) = \lim_{u \rightarrow 0} \eta\mu u = 0$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Επειδή η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} θα είναι και συνεχής στο \mathbb{R} . Οπότε, θα είναι συνεχής και στο 1. Επομένως, $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1)$.

Θέτουμε $g(x) = \frac{f(x) - 2x}{x-1}$ κοντά στο 1, με $\lim_{x \rightarrow 1} g(x) = 1$.

Επίσης κοντά στο 1 έχουμε: $f(x) = (x-1)g(x) + 2x$.

Επομένως, $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} [(x-1)g(x) + 2x] = 0 \cdot 1 + 2 = 2$. Άρα και $f(1) = 2$.

Δ2. Έχουμε ότι: $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)g(x) + 2x - 2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} [g(x) + 2] = 3$. Άρα, $f'(1) = 3$.

Η εφαπτομένη της C_f στο $A(1, f(1))$ έχει εξίσωση: $y - f(1) = f'(1)(x - 1) \Leftrightarrow$

$$y - 2 = 3(x - 1) \Leftrightarrow$$

$$y = 3x - 1.$$

Δ3. Αρκεί να δείξουμε ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (1, 3)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 2x_0 - 1$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = f(x) - 2x + 1$, $x \in [1, 3]$.

Η h συνεχής στο $[1, 3]$ ως πράξεις μεταξύ συνεχών συναρτήσεων.

$$h(1) = f(1) - 1 = 2 - 1 = 1 > 0$$

$$h(3) = f(3) - 5 = 4 - 5 = -1 < 0$$

Άρα, $h(1)h(3) < 0$. Οπότε, από Θ. Bolzano υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (1, 3)$ τέτοιο ώστε $h(x_0) = 0 \Leftrightarrow f(x_0) = 2x_0 - 1$.

Δ4. Αρκεί να δείξουμε ότι υπάρχει σημείο $M(\xi, f(\xi))$ τέτοιο ώστε: $f'(\xi)(-1) = -1 \Leftrightarrow f'(\xi) = 1$.

Θεωρούμε τη συνάρτηση $\varphi(x) = f(x) - x$, $x \in [1, 3]$.

Η φ συνεχής στο $[1, 3]$ ως διαφορά συνεχών συναρτήσεων.

Η φ παραγωγίσιμη στο $(1, 3)$ ως διαφορά παραγωγίσιμων συναρτήσεων, με:

$$\varphi'(x) = f'(x) - 1$$

$$\varphi(1) = f(1) - 1 = 2 - 1 = 1$$

$$\varphi(3) = f(3) - 3 = 4 - 3 = 1$$

Άρα, $\varphi(1) = \varphi(3)$. Οπότε, από Θ. Rolle υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (1, 3) \subseteq \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε: $\varphi'(\xi) = 0 \Leftrightarrow f'(\xi) = 1$.

Δ5. Η f συνεχής και γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} . Οπότε,

$$f(\mathbb{R}) = (\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x))$$

Όμως, $f(\mathbb{R}) = \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$. Άρα, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$.

Οπότε, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^x}{f(x)} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{1}{f(x)} e^x \right) = 0$, διότι $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{f(x)} = 0$ και

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0.$$

ΓΚΟΥΜΑ ΑΝΘΗ
ΠΑΝΑΓΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ